

Vindø Teglværk

Binavn under Randers Tegl

Blåkildevej 19

9500 Hobro

Sendt til e-Boks til CVR-nr. 20400234

**Tilladelse til råstofindvinding på dele af matr.nr. 37a og 37b,
Skals By, Skals i Viborg Kommune gældende i perioden fra den
12. oktober 2022 til den 12. oktober 2032.**

Dato 12-10-2022

Sagsbehandler Flemming Vang

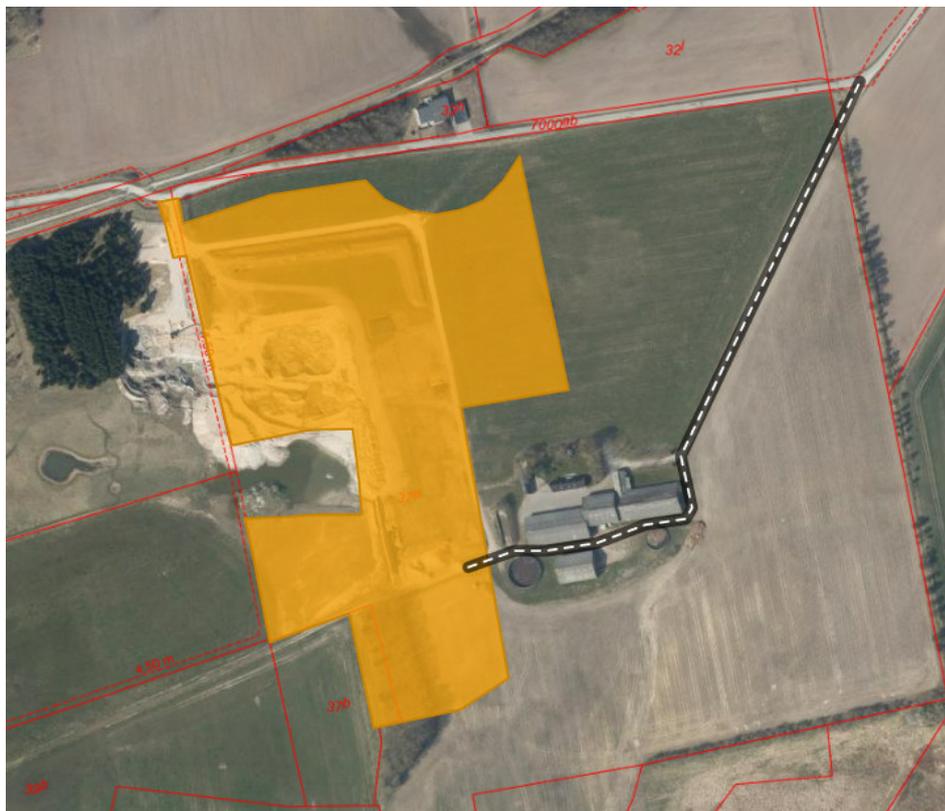
Christensen

Raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +4578411933

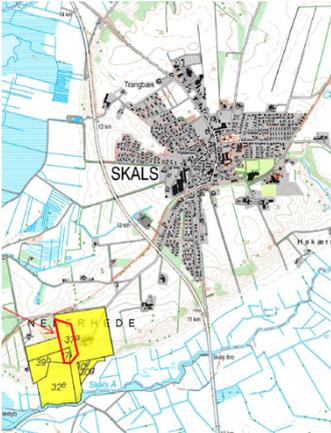
Sagsnr. 1-50-71-14-17

Side 1

Figur 1. Oversigtskort over tilladelsens areal på samlet ca. 5,8 ha. Tilladelsens tilladte indvindingsarealer fremgår af graveplanens etaper for indvindingen (bilag 3).

Adgangsvej for graveplanens etape 1 sker via adgang til Nederhedevej i det nordvestlige hjørne af tilladelsens areal. Adgangsvej for graveplanens etaper 2-10 sker via eksisterende vejforbindelse er indtegnet til højre for tilladelsens areal.

Figur 2. Oversigtsskitse med rød markering af det ansøgte område forhold til Skals By.

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Vindø Tegl hørende under Randers Tegl	Vindø Tegl hørende under Randers Tegl	Vindø Tegl hørende under Randers Tegl
CVR-nr.: 20400234	CVR-nr.: 20400234	CVR-nr.: 20400234

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven.....	5
A.2. Væsentlighedsvurdering af projektets påvirkning af Natura 2000-områder efter habitatbekendtgørelsen	5
A.3. Vurdering af det ansøgte betydning i forhold til bilag IV-arter	6
A.4. Vurdering efter indsatsbekendtgørelsens § 8	7
A.5. Screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven.....	7
B. Afgørelser fra andre myndigheder.....	8
C. Vilkår for indvindingen	9
C.1. Vilkår efter råstofloven	9
C.1.1. Før indvindingen påbegyndes	9
C.1.2. Godkendt materiel	10
C.1.3. Driftstider	10
C.1.4. Kørsel i råstofgraven	10
C.1.5. Støj.....	10
C.1.6. Støv	11
C.1.7. Graveafstande og begrænsninger	12
C.1.8. Bevaring af geologiske profiler	12
C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening.....	13
C.1.10. Andre aktiviteter	13
C.1.11. Efterbehandling.....	13
D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven.....	15
D.1. Råstofindvinding.....	15
D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	15
D.3. Tinglysning	15
D.4. Godkendelse af grave- og efterbehandlingsplan og om sikkerhedsstillelse.....	16
D.4.1. Sikkerhedsstillelse	16
D.5. Tilsyn og besigtigelse	17
D.6. Indberetning af indvunden mængde.....	17
D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.....	17
D.8. Råstofafgift.....	18
D.9. Ændring af vilkår	18
E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning	19
E.1. Fortidsminder	19
E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.	19
E.3. Dræn	19
E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter.....	20
E.5. Vejadgang og færdsel på veje.....	20
E.6. Afstandskrav til offentlig og privat vej.....	20
E.7. Affaldshåndtering.....	21
E.8. Tilførsel af jord til råstofgrave	21
F. Region Midtjyllands behandling af sagen.....	22

F.1. Om behandling af forhold efter loven og inddragelse af hensyn og interesser	22
F.2. Planforhold	22
F.2.1. Statslig planlægning	22
F.2.2. Råstofplan	23
F.2.3. Kommuneplan	23
F.2.4. Lokalplan	23
F.2.5. Råstofressourcens omfang, kvalitet og udnyttelse	24
F.3. Miljømæssige forhold	24
F.3.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser	24
F.3.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen .25 Oplysninger ift. bilag IV-arter	28
F.3.3. Forsyningsledninger	28
F.3.4. Støj	28
F.3.5. Støv	31
F.3.6. Arkæologiske- og kulturhistoriske interesser samt fortidsminder	31
Fortidsbeskyttelseslinje til jernbaneanlægget Hjarbæk.....	31
F.3.7. Landskab	32
F.3.8. Færdsel i råstofgraven	33
F.3.9. Graveafstande og periferiskråninger.....	34
F.3.10. Efterbehandling	35
F.3.11. Andre forhold	35
F.4. Samlet afvejning for begrundelse for tilladelsen.....	36
G. Grundlag for tilladelsen.....	37
G.1. Ansøgningens indhold	37
G.2. Høringssvar	38
H. Offentliggørelse og klagevejledning	39
H.1. Om klage over tilladelse efter råstofloven.....	40
H.2. Om klage over screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven	41
H.3. Domstolsprøvelse	41
H.4. Om klage over afgørelser fra andre myndigheder efter anden lovgivning til den ansøgte råstofindvinding.....	41
I. Orientering	42
J. Bilag	43

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil den 12. oktober 2032.

Med denne tilladelse har ansøger lov til at indvinde råstoffer på det indvindingsareal, der er omfattet af graveplanens etaper 1-10, på de betingelser, som fremgår af vilkårene i afsnit C og bestemmelserne i afsnit D-E.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 og § 8, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 50.000 m³ ler på ca. 4,8 ha, der følger af de godkendte etaper for indvinding, som fremgår af den godkendte graveplan bilag C. Tilladelsen omfatter samlet et areal på ca. 5,8 ha og omfatter ikke råstofindvinding under grundvandsspejlet.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under tilladelsens afsnit C.

A.2. Væsentlighedsvurdering af projektets påvirkning af Natura 2000-områder efter habitatbekendtgørelsen²

Før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en væsentlighedsvurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Region Midtjylland vurderer efter habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1, at råstofindvindingsprojektet ikke direkte eller indirekte eller sammen med andre projekter kan påvirke omkringliggende Natura 2000-områder væsentligt, herunder levevilkårene for deres arter på udpegningsgrundlaget. Regionen lægger for denne vurdering til grund, at der kun er fremfundet et Natura 2000-område, som er relevant for en nærmere gennemgang og vurdering. Regionen har ved vurderingen lagt vægt på, at der i forhold til dette nærmeste Natura 2000-område Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk, som er beliggende 70 meter syd for projektarealet, at råstofindvindingen i tæt lerholdig jord over

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/1/2017 af lov om råstoffer med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 1595 af 6/12/2018 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

grundvandsspejlet, ikke vil have nogen væsentlig indvirkning på grundvand eller forholdene for overfladevand og grundvand i Natura 2000-området.

Om påvirkningen af strømningsforholdene for overfladevand, konstaterer Region Midtjylland, at tilladelsens ikke omfatter arealer, som i forhold til terrænhældninger vurderes at have nogen betydningsfuld funktion for strømmende overfladvand mod Natura 2000-områdets vådarealer. Et omfattende sydligt mindre skrånende delareal på under 0,5 ha vurderes i denne forbindelse ikke, at danne strømmende overfladevand af betydning for naturtyperne på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Endeligt lægger Region Midtjylland vægt på, at der ikke er registreret naturarter eller arter på udpegningsgrundlaget i en afstand, som vurderes at blive påvirket af den midlertidige og mindre øgede støj, vibrationer, støv samt emissioner fra råstofindvindingsprojektet.

Oplysninger om nærmeste Natura 2000-område og dets udpegningsgrundlag, samt de nærmere oplysninger om gennemgåede miljø- og naturforhold fremgår af tilladelsens afsnit F.3.2.

A.3. Vurdering af det ansøgtes betydning i forhold til bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsens § 10 stk. 1, kan der ikke meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter opført på habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller hvis det ansøgte kan ødelægge plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Det vurderes samlet efter habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, om det ansøgtes betydning i forhold til bilag IV-arter, at det ansøgte ikke vil medføre ødelæggelse af omfattede plantearter eller medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de omfattede dyrearter. Ved denne vurdering har regionen lagt vægt på, at det ansøgte ikke vurderes, at påvirke tidligere udgravet og anvendt nedsivningsbassin som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø, som friholdes af ansøgningen og hertil ikke anvendes til håndtering af overfladevand fra råstofindvindingen. Bassinet er udgravet i fed vandopdæmmende lerjord, og har under besigtigelser haft et mindre indhold af vand. De nærmere vurderinger og besigtigelser for bilag IV-arter fremgår af vedlagte bilag G.

Oplysninger om bilag IV-arter, samt de nærmere oplysninger om gennemgåede miljø- og naturforhold fremgår af tilladelsens afsnit F.3.2 og bilag G.

A.4. Vurdering efter indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer efter indsatsbekendtgørelsens § 8, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Regionen har ved denne vurdering lagt vægt på, at råstofindvindingen ikke vil medføre udledning eller nedsivning af kemikalier eller forurenende partikler, hvortil udledning af mindre mængder overfaldevand fra indvindingen til sø, sker via brug af nyetablerede forsinkelsesbassiner til bundfældning af jordpartikler og senere i projektet ved brug af gravesø.

Oplysninger om grundvandsforekomster, samt de nærmere oplysninger om gennemgåede forhold fremgår af tilladelsens afsnit F.3.1.

A.5. Screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvindingsprojekter hvor minestedets areal er under 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er omfattet af lovens bestemmelse i § 21 om screening af projektets indvirkninger på miljøet, hvorefter Region Midtjylland på grundlag af bygherrens ansøgning skal træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 er omfattet af lovens krav om miljøvurdering og tilladelse.

Region Midtjylland har efter miljøvurderingslovens § 21 udført en screening af projektet under hensyntagen til kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af de potentielle indvirkninger på miljøet vurderet.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces.

³ Bekendtgørelse nr. 449 af 11/4/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27/10/2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Midtjylland vurderer, at gennemførelse af det ansøgte projekt ikke kan forventes at medføre en væsentlig indvirkning på miljøet. Afgørelsen er truffet ud fra en samlet vurdering af ansøgers ansøgning og supplerende oplysninger fra fagmyndigheders høringssvar, Region Midtjyllands egne foreliggende oplysninger og almene erfaringer om projektets aktiviteter.

Region Midtjylland har ved denne vurdering lagt vægt på, at det ansøgte råstofvindingsprojekt vil medføre en lokal sænkning i landskabet med et resulterende naturområde med sø efter afsluttet efterbehandling, som vil bidrage med et afvekslende og tilpasset naturelement i landskabet, som samtidig ikke vurderes, at påvirke det sydliggende ådalslandskabs karakteristiske overordnede geologiske træk, hvortil strømningsforholdene for overfladevand i forhold til nærmeste Natura 2000-område ikke vurderes at være ændrede.

Projektet er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering med udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningskemaet med gennemgang af miljøpåvirkninger er vedlagt som bilag B.

B. Afgørelser fra andre myndigheder

A. Anden lov Viborg Kommune har den 4. april 2022 meddelt dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinje til råstofgravning efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Afgørelsen er vedlagt som bilag E.

C. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres "indvindingsområdet" som det areal tilladelsen omfatter. Samme definition gælder for udtrykket "råstofgraven". "Graveareal" modsvarer tilladelsens indvindingsareal, og defineres som det areal inden for indvindingsområdet, hvor der må indvindes råstoffer. Nærmere begrundelse og redegørelse for vilkår findes i afsnit F.

C.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 12. oktober 2022 til 12. oktober 2032.
2. Der må højst indvindes 50.000 m³ råstoffer pr. år.
3. Råstoffor tilladelsen omfatter det areal på 5 ha, der fremgår af bilag A.
4. Råstofindvindingen skal følge den enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan. Der må på ethvert givent tidspunkt højst indvindes på to af graveplanens inddelte etaper samtidig.

C.1.1. Før indvindingen påbegyndes

5. Der skal stilles garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit D.4.1).
6. Der skal foreligge en grave- og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Råstofindvindingen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med den til enhver tid godkendte grave- og efterbehandlingsplan.
7. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkårene 28-35. Afmærkningen skal foretages af en landinspektørvirksomhed eller tilsvarende. Derefter skal der indsendes et måleblad med tilhørende koordinatfil til Region Midtjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet.
8. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
9. Indvinder skal senest 14 kalenderdage før muldafrømning underrette Viborg Museum, med mindre andet er aftalt med museet.
10. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 14 kalenderdage inden indvindingens påbegyndelse.

11. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt den til enhver tid godkendte og gældende grave- og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.

C.1.2. Godkendt materiel

12. Regionen har godkendt anvendelse af en gravemaskine under råstofindvindingens driftsfasen samt niveauet for gravemaskinens kildestyrke. Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.3. Driftstider

13. Gældende for etape 1

Indvinding, udlevering og læsning for etape 1 med anvendelse af intern kørevej mod nordøst til Nederhedevej må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 07.00–18.00, dog ikke helligdage,
- 2 lørdage på årsbasis kl. 07.00–12.00, dog ikke helligdage – se nærmere bestemmelser herfor i vilkår 15.

14. Gældende samlet for etaperne 2 til 10

Indvinding, udlevering og læsning for etape 2 og fremefter må kun foregå i tidsrummet:

- mandag til fredag kl. 06.00–18.00, dog ikke helligdage,
- 6 lørdage på årsbasis kl. 06.00–12.00, dog ikke helligdage – se nærmere bestemmelser herfor i vilkår 15.

15. Indvinder skal føre logbog over denne særskilte begrænsede drift, som skal forevises ved tilsyn af råstofgraven. Region Midtjylland og omboende på adresserne Nederhedevej 5 og 12 skal varsles om indvinding på lørdage senest 12 kalenderdage forud herfor.

C.1.4. Kørsel i råstofgraven

16. Som en del af tilladelsen tillades for etape 1 anvendelse af intern adgangsvej til Nederhedevej mod nordvest. Fra etaperne 2 til 10 anvendes adgangsvej mod øst, som markeret på bilag A. Anvendelsen af kørevejen har betydning for vurdering af gener for omboende. Der henvises til figur 1 på tilladelsens forside.

17. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende, for at sikre mod uvedkommendes adgang til råstofgraven.

C.1.5. Støj

18. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må

ved beboelser i det åbne land i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 6.00–07.00: 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00–14.00: 45 dB(A)

19. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioder accepteres der i tidsrummet 7.00-16.00 på hverdage et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at støjgener minimeres mest muligt. Regionen skal orienteres herom.

20. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

21. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

22. Der skal forud for påbegyndelsen af råstofindvindingen etableres en støjvold på 3,5 meters højde og 14 meters længde med sidehældninger på 1;2 langs med Nederhedevej mod ejendommen Nederhedevej 12. Støjvolden placeres som det fremgår af godkendte graveplan for råstofindvinding, som er vedlagt som bilag C.

C.1.6. Støv

23. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

24. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje.

25. Jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

26. Interne køreveje og materialebunker skal efter behov vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

27. På interne køreveje må der ikke køres med en hastighed over 15 km/t.

C.1.7. Graveafstande og begrænsninger

28. Råstofindvindingen skal følge den til enhver tid godkendte graveplan for råstofindvindingen, herunder anlæggelse af de i graveplanen angivne støjvolde.

29. Der må i forhold til de sideliggende matrikler, som ikke ejes af ansøger selv, ikke inddrages arealer, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 5 meter, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning. Såfremt der ikke vil være behov for neddosning i forbindelse med efterbehandling, kan afstanden mindskes til 3 meter.

30. Der må ikke graves med risiko for skred uden for tilladelsens gravearealer eller over matrikelskel.

31. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

32. Der må indvindes over skel til matr.nr. 39a i forlængelse af gravearealerne på graveplanen, hvis der indgås aftale med ejeren af nabomatriklen herom. Indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

33. Støjvolde og oplag af overjord skal placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 meter.

34. Gravningen skal holdes mindst 25 meter fra alle boliger og hertil øvrige grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg, som ikke ejes af ansøger. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

35. Der må i ikke graves nærmere end 3 meter til vejskel til Nederhedevej. Fra de 3 meter må der ikke graves med et stejlere skråningsanlæg end 1:2. Se principskitser i figur 5 og 6 under afsnit E.6.

36. I det omfang at der foreligger arbejdsinstruks fra ledningsejere vedrørende gravning i nærheden af højspændingskabler, højspændingsmaster og naturgasledning, indeholdende bl.a. aftalte gravegrænser og hældning på skrånninger, skal Region Midtjylland skal have fremsendt kopi heraf. Arbejdsinstruksen skal være underskrevet af indvinder.

C.1.8. Bevaring af geologiske profiler

37. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

C.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

38. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

39. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

40. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

41. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

42. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres uden for graveområder på befæstet areal. Entreprenørtankene skal overholde gældende forskrifter for bl.a. konstruktion og tæthedsprøvning.

43. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

44. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

C.1.10. Andre aktiviteter

45. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

46. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

C.1.11. Efterbehandling

47. Efterbehandlingen skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid godkendte efterbehandlingsplan for råstofindvindingen.

48. Ved efterbehandlingen skal der efterlades fladende skrånninger, med stejlere skråningsanlæg end 1:2, med undtagelse af arealer med gravesø.

49. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

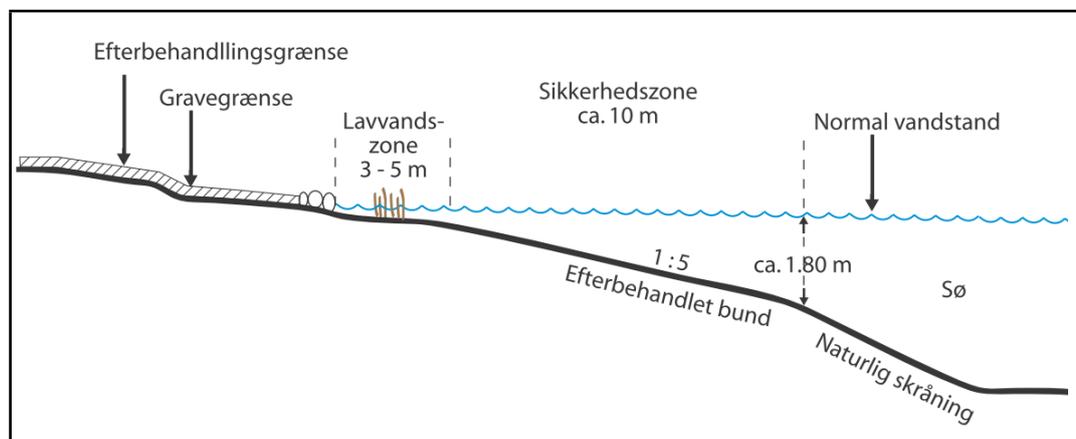
50. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

51. Ved efterbehandlingen skal afstanden til naboskel være mindst 3 meter.

52. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

53. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en lavvandet zone langs søbredden med en bredde på 3-5 meter.

54. I forlængelse af lavvandszonen etableres en sikkerhedszone med en hældning på maksimalt 1:5 ned til 1,8 meters dybde (se nedenstående principskitse).

Figur 3. Principskitse for efterbehandling af gravesø.

D. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

D.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstoftilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

D.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke startes før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

D.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Deklarationen aflyses, når råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet og godkendt af Region Midtjylland.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.750 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer,

men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

D.4. Godkendelse af grave- og efterbehandlingsplan og om sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes efterbehandlet.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger af mindre usikkerheder i, hvor den lokale forekomst er placeret, dog skal den eksisterende kontinuerlige hældning i landsabet mod Natura 2000-områder opretholdes.

Region Midtjylland godkender hermed ansøgers vedlagte graveplan af 27/5/2022 for råstofindvindingen, som fremgår af bilag C, som den gældende efterbehandlingsplan for råstofindvindingen. Graveplanen indbefatter etablering af nye forsinkelsesbassiner angivet på graveplanen.

Region Midtjylland godkender hermed ansøgers vedlagte efterbehandlingsplan af 14/7/2021 for råstofindvindingen, som fremgår af bilag D, som den gældende efterbehandlingsplan for råstofindvindingen.

I forhold til senere justeringer og ændringer i den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, skal der søges om sådanne ændringer ved udarbejdelse af en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som sendes til godkendelse hos Region Midtjylland.

D.4.1. Sikkerhedsstillelse

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2.

Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Region Midtjylland anvender ud fra indeksregulerede tal et nuværende niveau for sikkerhedsstillelse på 100.000 kr./ha for efterbehandling af en råstofgrav til natur med sø. Der foreligger ikke særlige forhold i projektet, som giver anledning til at fravige dette niveau. Der vil ud fra grave- og efterbehandlingsplanen ske løbende

efterbehandling, således at der maksimalt vil være indvinding på to etaper ad gangen, som ikke overstiger 1 ha.

Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 100.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

D.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

D.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

D.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette

tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder-skiftet.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

D.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland orienterer SKAT ved meddelelse af tilladelsen.

D.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

E. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning

E.1. Fortidsminder

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal arbejdet i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Viborg Museum på vibmus@viborg.dk jf. museumslovens⁵ § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til en arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

Region Midtjylland opfordrer derfor altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, såfremt museet anbefaler det. I den konkrete sag, har Viborg Museum anbefalet, at der foretages arkæologiske funderundersøgelser.

E.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om tilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

E.3. Dræn

Ifølge vandløbslovens⁶ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

E.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁷ § 6 fremgår det, at:

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8/4/2014 af museumsloven med senere ændringer.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25/11/2019 af lov om vandløb med senere ændringer.

- Ørnes, sort storke og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.
- Øvrige rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

E.5. Vejadgang og færdsel på veje

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens⁸ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse (Viborg Kommune). Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje⁹.

Ud fra ansøgningen, som ligger til grund for denne tilladelse, vil indkørsel og udkørsel til Nederhedevej finde sted som angivet på graveplanen i bilag C, hvortil kørsel til indvindingsarealerne sker via eksisterende vejforløb syd for eksisterende landsbrugsbygninger på matr. nr. 37a Skals By, Skals.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

E.6. Afstandskrav til offentlig og privat vej

Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser. De offentlige veje inddeles i statsveje med

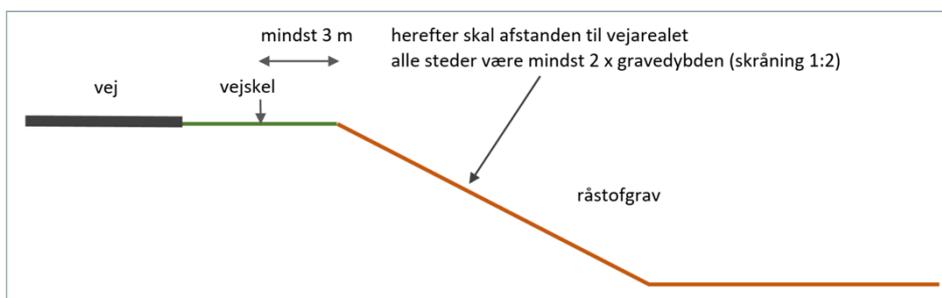
⁷ Bekendtgørelse nr. 521 af 25/3/2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

⁸ Lov nr. 1520 af 27/12/2014 om offentlige veje m.v. med senere ændringer.

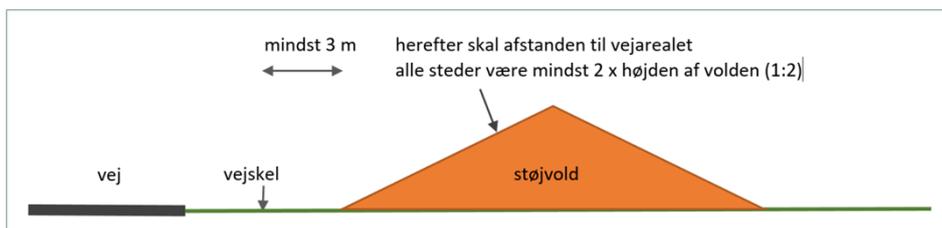
⁹ Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4/11/2015 af lov om private fællesveje med senere ændringer.

Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

Jf. vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principskitser.

Figur 4. Principskitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Figur 5. Principskitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

E.7. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Viborg Kommunes affaldsregulativer.

E.8. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹⁰ § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27/3/2017 af lov om forurenede jord med senere ændringer.

F. Region Midtjyllands behandling af sagen

F.1. Om behandling af forhold efter loven og inddragelse af hensyn og interesser

Det fremgår af råstoflovens § 3, at der ved lovens anvendelse, herunder stillingtagen til ansøgninger om råstofindvinding, på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Region Midtjylland har i forbindelse ved behandlingen af ansøgningen behandlet og inddraget de relevante hensyn og interesser af betydning for den samlede afvejning efter råstoflovens § 3, hvortil flere af forholdene også er behandlet i screeningsafgørelsen efter miljøvurderingsloven.

F.2. Planforhold

F.2.1. Statslig planlægning

Den relevante statslige planlægning fremgår navnlig af følgende planlægning:

- Natura 2000-planer,
- indsatsplaner, hvor udpeging af område med forskellige drikkevandsinteresser og følsomhed over for nitratudvaskning (OD, OSD, NFI),
- vandområdeplaner, målsætninger for vandløb, søer kystnære havområder og grundvand fremgår,
- De Nationale Geologiske Interesseområder, som er kortlagt i De Nationale Undersøgelser for Danmark og Grundland (GEUS), og
- landsplansdirektiv for visse områder

Videre fremgår der nærmere regler om beskyttelseszoner og beskyttelseslinjer mv., som er udtryk for statslige planlægningsinteresser, navnlig:

- naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer og regler om fredsskov,
- planlovens kystnærhedszone, og

- kulturarvsværdier omfattet af museumsloven.

De statslige planer og interesser er medtaget i gennemgangen af ansøgningen og vurdering af forhold af betydning for meddelelse af råstoftilladelsen.

F.2.2. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområdet Nederhede Ø graveområde i Region Midtjyllands Råstofplan 2020, og er reserveret til indvinding af ler. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem indvindingsområder, der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Råstofplan 2020 er miljøvurderet i henhold til miljøvurderingsloven. Det er i planens udlagte graveområder ikke fundet væsentlige interessekonflikter, som i den overordnede miljøvurdering vurderes at udelukke en senere råstofindvinding.

F.2.3. Kommuneplan

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Værdifulde landskaber
- Kystlandskaber

Kommuneplanens retningslinjer for disse arealinteresser er inddraget i regionens afvejning efter råstofloven og vurdering af landskabsforhold nedenfor.

Udpegningerne er ikke af en sådan retlig karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling. Udpegninger, retningslinjer og rammerne i kommuneplanen er udtryk for en samfundsmæssige vægtninger af hensyn og interesser, der også skal inddrages efter råstofloven. Udpegningerne er inddraget og vurderet under landskabsforhold nedenfor.

F.2.4. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

F.2.5. Råstofressourcens omfang, kvalitet og udnyttelse

Råstofressourcens tilstedeværelse og kvalitet og udbredelse er bekræftet gennem tidligere indvinding inden for tilladelsen areal, samt indvinding på tilstødende arealer i vest for tilladelsens areal, hvortil disse arealer sammen med tilladelsens areal, indgår under et sammenhængende større moræneflade med ler, der strækker ned gennem landskabet i sydøst-nordøst lige retning med lerforekomster til ca. 12-15 meter for tilladelsens delområde. Der er i forbindelse med udlægningen af graveområdet ikke udført råstofgeotekniske borer inden for selve tilladelsens areal. Hertil foreligger der nærmere prøveboringer hos ansøger, som underbygger udbredelsen af råstofforekomsten.

Region Midtjylland skønner, at der på baggrund af disse oplysninger forefindes en betydelig forekomst af ler af god kvalitet inden for det ansøgte graveareal. Hertil er der en aktuel og fortsat samfundsmæssig og erhvervsmæssig efterspørgsel på denne råstofressource, hvilket også danner grundlag for udlægningen af det tilhørende graveområde i den gældende råstofplan.

F.3. Miljømæssige forhold

F.3.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser

Der findes ingen målsatte dybe grundvandsforekomster inden for det ansøgte areal. Den nærmeste målsatte dybe grundvandsforekomst er EU ID nr.: DK102_dkmj_895_ps, som er beliggende over 700 meter mod sydøst, med en målsætning om god kemisk og kvantitativ tilstand.

Hertil er der den regionale grundvandsforekomst med EU ID nr. DK102_dkmj_1005_ks, som er målsat til god kemisk og kvantitativ, hvor den kemiske tilstand er ringe.

Region Midtjylland vurderer, at det ansøgte ikke indebærer en risiko for forurening af grundvandsforekomster eller af nærmere drikkevandsforsyninger. Ved denne vurdering lægges vægt på, at indvinding af ler ikke i sig selv udgør en væsentlig risiko for forurening af grundvand eller overfladevand. Risiko for grundvandet består i risiko for spild og lækage af brændstoffer og hydraulikolie ved påkørsler, uheld mv. Sandsynligheden for lækage og spild er lille, da evt. spild vil ske under drift og dermed vil det blive opdaget umiddelbart.

Der søges ikke gravning under grundvandsspejl, hvorfor der afhængig af et uhelds karakter i forhold til spild vil være en jordlag, som kan fjernes inden forurening spredes til grundvandet.

Til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald.

Nærmeste målsatte vandløb er Skals Å ca. 300 meter syd for det ansøgte projektareal. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Den aktuelle tilstand kendes ikke.

Der er ikke beliggende målsatte søer inden for en afstand af 2 kilometer fra det ansøgte projektareal, hvortil der ikke kan fremfindes søer, som projektet påregnes, at have indvirkning på.

På baggrund af vurderingen af projektets betydning ift. strømningsforhold for overfladevand mod syd, behandlet under punkt næste afsnit, samt at der ikke indvindes under grundvandsspejl, vurderes det, at råstofindvindingen ikke kan medføre ændringer i overfladevandområdernes hydrologi, økologiske eller kemiske tilstand.

På baggrund af de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at på de vilkår, der stilles i tilladelsen, vil ingen målsatte grundvandsforekomster, vandløb eller søer blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen. Ligeledes vurderes råstofindvindingen ikke i noget betydeligt omfang at kunne påvirke drikkevandsindvinding.

F.3.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen

Der foreligger ikke inden for det ansøgte arealer registrerede § 3-beskyttede arealer efter naturbeskyttelsesloven. Viborg Kommune har i deres samordningsudtalelser til projektet efter råstoflovens § 8, ikke fundet, at projektet indebærer en påvirkning af § 3-beskyttede arealer, som kræver dispensation i forhold til § 3-naturbeskyttelse.

70 meter som syd af tilladelsens areal ligger Natura 2000-område nr. 30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal. Området udgøres af både et habitatområde H30 og to fuglebeskyttelsesområder F14 og F24. Ud over dette Natura 2000-område er der mere end 10 km til de nærmeste områder, som udgøres af Natura 2000-område nr. 39, 38 og 33. Disse omfatter både habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

Den nærmeste del af Natura 2000-området omfatter dyrkede landbrugsarealer på de sydvendte skrånninger, som skrånere mod Skals ådal og sideliggende våde naturområdet med mosearealer.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 30 findes i nedenstående tabeller.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 30		
Naturtyper:	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Klithede* (2140)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Stilke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Grøn kølleguldsmed (1037)
	Stor kærguldsmed (1042)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Stavsild (1103)
	Stor vandsalamander (1166)	Damflagermus (1318)
	Odder (1355)	Spættet sæl (1365)
	Blank seglmos (1393)	Gul Stenbræk (1528)

Figur 6: Udpegningsgrundlaget for Habitatområde H30. Tal i parentes henviser til, at de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 14		
Fugle:	sangsvane (T)	hvinand (T)

Figur 7: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde F14. (T) henviser til, at der er tale om en trækfugl.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 24		
Fugle:	rørdrum (Y)	sangsvane (T)
	taffelend (T)	troidand (T)
	hvinand (T)	fiskeørn (T) NY
	pletlet rørvagtel (Y) NY	engsnarre (Y)
	blishøne (T)	

Figur 8: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde F24. (T) henviser til, at der er tale om en trækfugl, mens (Y) henviser til, at der er tale om en ynglefugl.

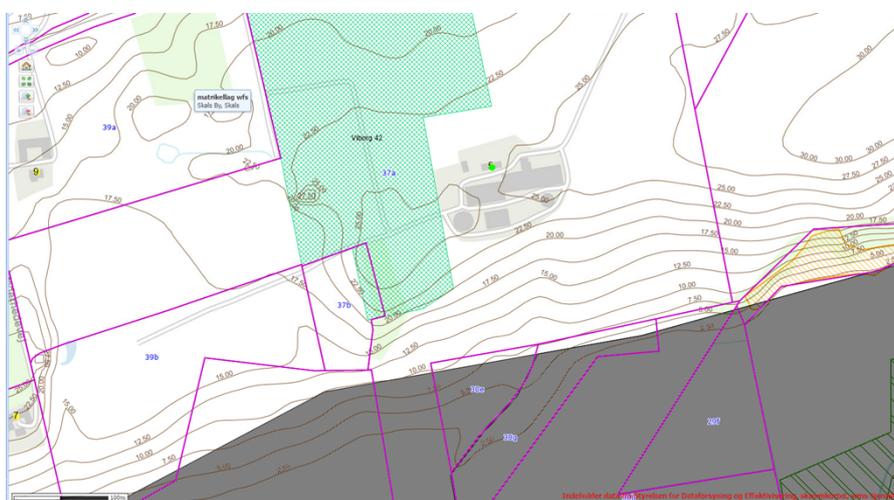
De ynglefugle, der findes på udpegningsgrundlaget, er knyttet til sump, rørskov eller fugtige enge, hvor det foreslåede råstofgraveområde udgøres af opdyrkede landareal. Arealet kan muligvis benyttes som rasteplads for trækfugle, men da oplandet og fuglebeskyttelsesområdet dækker et stort område, vil der være god mulighed for at fortrække til andre områder. Det foreslåede råstofgraveområde udgør således ikke et unikt eller betydningsfuldt fouragerings- eller rasteområde for fuglene. Det vurderes derfor

muligt at indvinde råstoffer i inden for tilladelsens areal i en periode på 10 år, uden at det medfører en væsentlig påvirkning på fuglene på udpegningsgrundlaget.

Der er ikke kendskab til andre projekter eller planer og programmer, der i kumulation med en eventuel råstofindvinding vil kunne påvirke det nærmeste eller andre Natura 2000-områder væsentligt.

Idet der søges om råstofindvinding i tæt lerholdig jord uden noget sammenhængende grundvandsspejl, hvor råstofindvindingen vil ske over grundvandsspejlet, vurderes indvindingen ikke at medføre hydrologisk påvirkning af grundvandsstrømninger mod Natura 2000-området.

Om påvirkningen af strømningsforholdene for overfladevand, vurderes de ansøgte arealer ikke at omfatte arealer med betydning for strømmende overfladevand mod Natura 2000-områdets mosearealer, hvortil det omfattede sydligt skrånende delareal har et mindre areal, som fremgår som sydlig del af firkantet sydlige delareal på nedenstående figur, som ikke vurderes, at danne strømmende overfladevand af betydning for naturtyperne eller levevilkårene for arterne på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Figur 9: Højdekurvekort med tilladelsens areal i grønt og Natura 2000-område i sort.

Der er ikke registreret følsomme naturarter på udpegningsgrundlaget, som vurderes at blive påvirket af øget støj, vibrationer, støv eller emissioner fra råstofindvindingsprojektet. Der anvendes en enkelt gravemaskine i periodevis drift, og det vurderes, at medføre miljøgener i lille omfang.

Oplysninger ift. bilag IV-arter

Størstedelen af tilladelsens areal er intensiv dyrket landbrugsjord, mens et mindre delareal udgøres af et åbent lergravsareal, samt et areal med tidligere forsinkelsesbassin, som har været anvendt ved tidligere indvinding umiddelbart vest for det ansøgte graveareal.

Region Midtjylland har foretaget naturfaglige feltbesigtigelser af potentielt egnede yngle- og rastområder i forhold til det ansøgte, og fundet frem til, at det tidligere forsinkelsesbassin udgør yngle- og rasteområde får spidssnudet frø.

Om rødlistearter

Der er ikke fundet rødlistearter knyttet til tilladelsens arealer, herunder det tidligere beliggende træareal under tilladelsens areal.

F.3.3. Forsyningsledninger

Region Midtjylland har foretaget en forespørgsel i LER.dk om der er interessenter på indvindingsområdet. På grundlag af LER-forespørgslen er der anmodet om udtalelse fra ledningsejere, hvortil der ikke er indkommet oplysninger om forsyningsledninger inden for det ansøgte areal.

Der ligger et fibertrace (Energi Fiber), el-ledninger (N1) og telefonkabel (TDC) langs Nederhedevej (øst-vest og Nordøst-Sydvest gående dele af vejen).

Hertil er Region Midtjylland fra tidligere indvinding på arealet, med overgravning af elledning og strømafbrydelse, blevet bekendt med, at der løber en elledning langs med Nederhedevej langs indvindingsarealets nordlige afgræsning.

Af hensyn til sikring af denne forsyningsledning, samt eventuelle øvrige forsyningsledninger inden for råstofindvindingsområdet stilles vilkår om overholdelse af respektafstande m.m.

F.3.4. Støj

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" (herefter støjvejledningen), afsnit 2.2.3 i underafsnittet om virksomheder i det åbne land, kan vilkår om støj fra råstofgrave fastsættes med udgangspunkt i vejledningens tabel I og II for områdetype 3, "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Af samme afsnit i støjvejledning fremgår det samtidig, at baggrundstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt, hvortil lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt at overholde disse. Vilkårsfastsættelse for af driften og

fastsættelsen af støjgrænser bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3, og at der i det konkrete tilfælde, er beboelse, som vil kunne opleve klare støjgener ved drift om lørdagen.

De mest udsatte elementer i omgivelserne for støjgener, vurderes, at være beboelsesejendomme med adresserne Nederhedevej 5 og 12 8832 Skals, med beboelsesarealer som i forhold til måleafstande for støj er beliggende i afstande af henholdsvis ca. 45 meter og 60 meter fra indvindingsarealet.

Som det fremgår af supplerende oplysninger af graveplanen, udløber lejekontrakt for beboelsen på Nederhedevej 5 senest i 2026, hvorefter beboelsen på ejendommen ophører og bygninger nedrives. Den nærmeste indvinding vil ud fra etapeplanen forekomme i en afstand af ca. 100 meter fra denne beboelse.

Region Midtjylland vurderer i forhold til fastsættelsen af støjgrænser, at den eneste form for støjpåvirket beboelse af betydning for fastsættelse af grænseværdier er spredt beboelse i det åbne land, hvorfor regionen, har fastsat vilkår om støjgrænser i overensstemmelse med støjvejledningens tabel I og tabel II for områdetype 3.

Det er oplyst, at der benyttes én Komatsu 450 gravemaskine i grave/driftsfasen. Gravemaskinen har en kildestyrke LWA på 107 dB.

Ansøger til ansøgningen udarbejdet støjnotat¹¹, hvoraf det fremgår, at støjgrænserne, vil kunne overholdes, såfremt, at der opføres en støjvold af nærmere dimensionering og placering, som fremgår af støjnotatet, og graveplanen. Ud fra støjnotatet vil de støjende aktiviteter inden for driftstiden være følgende (støjnotatets tabel 3.1):

- 3 x 20 min/dag for gravemaskinen, og
- 4 x 10 min/dag for lastbil

Region Midtjylland vurderer på baggrund af støjnotatet og dets indeholdte beregninger, at støjgrænserne vil kunne overholdes, såfremt at støjrapportens støjvold opføres, støjvoldens placering fremgår af graveplan i bilag C. Om støjnotatet beregninger har regionen noteret sig, at rapportens beregnede støjpåvirkning er baseret på en forudsætning om et konkrete driftsmønster for den

¹¹ DMR, Beregning af Støj fra Lergrav, Nederhedevej 7, 8832 Skals, 6. maj 2022. Vedlagt som bilag H.

ansøgte lerindvinding, som af regionen vurderes, at være sandsynligt og forventeligt for råstofindvindingen.

Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der ved proportionale og mindre tilpasninger, at driften kan tilrettelægges af hensyn til miljøgener for omboende således, at der ikke indvindes i natperioden for etape 1, og at driften om lørdage begrænses til 2 lørdage for etape 1 og i øvrigt til 6 lørdage på årsbasis samtidig med, at der er herved er taget erhvervsmæssige hensyn. Således er der fastsat særskilte vilkår om driftstider for etape 1.

I forhold til råstofindvindingsprojektets anlægs- og efterbehandlingsfase, hvor der bl.a. etableres transportvej og støjvolde, og efterbehandles til rekreative arealer med naturindhold og sø, ved brug af dozer, dumper og gummiged, vurderer Region Midtjylland, at der undtagelsesvis for kortere perioder og tidsrum vil være behov for at overskride de vejledende støjgrænser. Til dette er der fastsat særskilt vilkår om støjgrænser for anlægs- og efterbehandlingsfasen.

Om opfølgende støjmålinger

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan Region Midtjylland kræve at indvinder udfører støjberegninger og/eller støjmålinger.

Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift. Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Driftsmateriel

Region Midtjylland stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter godkendelse fra regionen. Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der har ligget til grund for regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstofforladelser eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de

ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Godkendelse fra regionen består af en skriftlig accept af de ønskede maskiner og antal. Hvis det er nødvendigt at foretage vilkårsændringer eller en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven, skal regionen foretage en høring forud for godkendelsen. Hvis regionen ikke kan godkende de ønskede maskiner vil der blive givet skriftlig besked, i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

F.3.5. Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, hvortil der er fastsat i vilkår om støvdæmpende foranstaltninger.

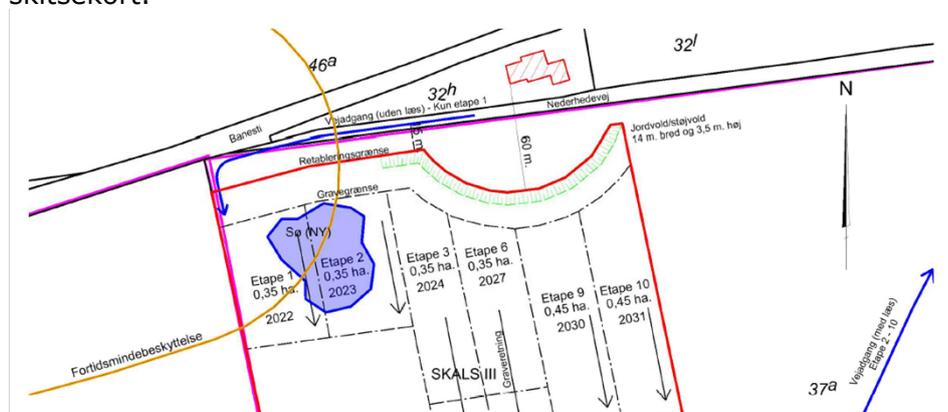
For at dæmpe støvdannelse stilles desuden vilkår om vanding og hastighedsbegrænsning. Med disse vilkår forventes anlægget ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

F.3.6. Arkæologiske- og kulturhistoriske interesser samt fortidsminder

Viborg Museum har på baggrund af tidligere skjulte fund af fortidsminder i området anbefalet, at der i god tid før evt. muld-afgrøning og råstofindvinding påbegyndes på de nye arealer, omfattes af nærværende tilladelse, rettes henvendelse til museet, så museet får mulighed for at besigtige arealerne efter, at muldlaget er fjernet. Der er stillet vilkår om anmeldelse til museet mindst 2 uger inden indvindingen påbegyndes, og Region Midtjylland opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

Fortidsbeskyttelseslinje til jernbaneanlægget Hjarbæk

Beskyttelseslinjen til fortidsmindet Hjarbæk¹² dækker et nordvestligt delareal af det ansøgte areal, som fremgår af nedenstående skitsekort.

¹² Fortidsmindens navn: Hjarbæk. Sted- og lokalitetsnr. 130816-237. Fredningsnr. 190997. [Link til lokalitet \(kulturarv.dk\)](http://kulturarv.dk)

Figur 10. Kortudsnit fra ansøgningens graveplan med angivelse af beskyttelseslinje til fortidsmindet Hjarbæk.

Fortidsmindet består fortrinsvis af den 3,3 km lange dæmning, som tidligere udgjorde en del af den tidligere Løgstørbane (Viborg-Aalestrup-Løgstør). For nordenden af fortidsmindet, fremgår det af fredningsteksten, at:

"I nordenden af holdepladsen ses fundamenterne efter en opholdsbygning tilknyttet holdepladsen."

Fra Slots- og Kulturstyrelsens supplerende beskrivelse fra 2021, fremgår det, at:

" Banedæmningen nord og syd for Hjarbæk Fjord er et markant landskabselement med stor kulturhistorisk betydning, idet baneanlæggets påvirkning af landskabet er særdeles visuel synlig, ligesom der på den udvalgte strækning findes flere enkeltelementer der bidrager til fortællingen om banen og dens betydning for Himmerlands udvikling i 18-1900-tallet. "

"En jordrampe fører i østsiden op til det forhøjede plateau og gav rejsende adgang til holdepladsen som blev oprettet ved banens åbning. Betegnelsen billetsalgssted betegnede en mindre holdeplads med begrænsede faciliteter. I nordenden af holdepladsen ses fundamenterne efter en opholdsbygning tilknyttet holdepladsen. På grund af disse mindre billetsalgssteders beskedenhed, er de fleste spor af sådanne bygninger i dag fjernede andre steder i landet i modsætning til de større stationer."

Viborg Kommune har i afgørelse af den 4. april 2022 meddelt dispensation til råstofindvinding inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Af begrundelsen for afgørelsen fremgår det, at kommunen vurderer, at råstofgravning samt reetablering af arealet efter endt gravning ikke påvirker ind- eller udsyn fra fortidsmindet.

Region Midtjylland bemærker hertil, at der ikke er søgt om opførelse af anlæg, herunder støjvolde, inden for fortidsbeskyttelseslinjen, som ses på ovenstående figur 9 med støjvolde i grønt.

F.3.7. Landskab

Tilladelsens indvindingsareal ligger delvist inden for kommuneplanens udpegningsaf værdifulde landskaber, hvor hele kystlandskabet samt de to dalstrøg omkring hhv. Skals Å og Simested Å er udpeget som bevaringsværdigt landskab, og er således omfattet af

beskyttelseshensyn i henhold til Kommuneplan 2017-2029, for Viborg Kommune.

Retningslinjer i kommuneplanen for bevaringsværdige landskaber (kaldet værdifulde landskaber i planens tekst) er:

”I de værdifulde landskaber skal de landskabelige værdier beskyttes. Beskyttelseshensynet skal tillægges særlig stor vægt i kommunens afgørelser og planlægning.” ”Anlægsarbejder og byggeri må ikke tillades placeret i de værdifulde landskaber, hvis det indebærer en forringelse af de landskabelige værdier, der ligger til grund for udpegningen.”

Området, som tilladelsen indgår under, er beliggende på den yderste indsnævring og spids af en større sammenhængende moræneflade, der strækker ned gennem landskabet fra nordøst. Nord og syd for morænefladen er landskabet tegnet af langstrakte, brede dalstrøg, omkring ådalslandskabet til Skals Å og Simested Å, der strækker sig ud til fjorden mod vest.

De tilladte indvindingsarealer er således beliggende højt i landskabet primært bag højderyg, hvortil et mindre delareal går over højderyk og ned i det skrånende terræn mod Skals Ådal mod syd. Mod vest afgrænses området af tidligere råstofgrav, som er beliggende på den yderste del af morænefladen. Mod øst grænser området op mod dyrkede landbrugsarealer.

I forhold til påvirkningen af kystlandskabet, vurderes denne påvirkning ikke at være visuelt mærkbar, idet den tætte bevoksning langs kysten samt bevoksningen langs banestien afskærmer området visuelt kysten mod nord og vest, hvortil ind og udsyn fra jernbanedæmningen som landskabselement ikke vurderes, at være blive påvirket.

De omfattede arealers flader indbefatter ikke intakte eller unikke geologiske karakteristika, idet over længere markdriften er planerede flader, som i dag anvendes som til jordbrug.

Der indvindes råstoffer til 12-15 meter under omgivende terræn, hvortil der efterbehandles til rekreative arealer med naturindhold og sø på den nordlige del af tilladelsens areal.

Region Midtjylland vurderer samlet, at råstofindvinding med efterbehandlingen af arealet ikke vil medføre nogen væsentlig forringelse af de landskabelige værdier, hvortil den lokale sænkning, som perifert trækker ind i ådalslandskabets højderyg vil kunne anes i ådalslandskabet. Efterbehandlingsplanen for området vurderes, at efterlade et indpasset element med indhold af natur i landskabet.

F.3.8. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der

fastlægges derfor vilkår om driftstider og om vanding og langsom kørsel for at modvirke gener støv- og støjgener.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, henkastning af forurenende affald og forureningsrisiko ved tyveri af brændstof og materiel.

F.3.9. Graveafstande og periferiskråninger

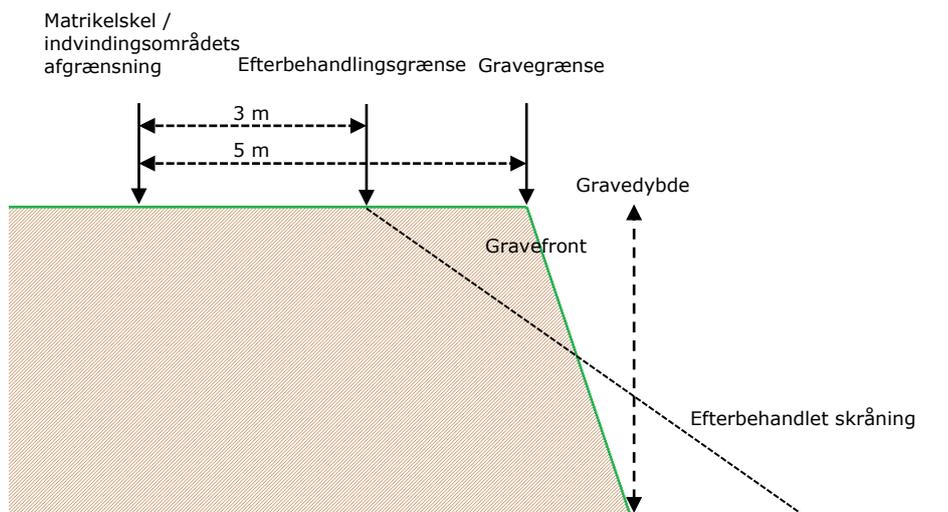
Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger er til stede, og sikring mod skade eller utilsigtet påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger og for gravning under grundvandsspejlet (GVS) tager udgangspunkt i de i ansøgningens angivne gravedybder og koter.

Kravet om landinspektør er fastsat, da indvindingsområdet ikke alle steder afgrænses af skel, som let kan identificeres i marken, fx bevoksning, diger eller lignende. Vilkåret fastsættes for at undgå, at der graves uden for det tilladte areal og eventuelt ind på nabomatrikler eller arealer, hvor der ikke foreligger en aftale med lodsejer.

Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand på min. 5 meter ved neddosning og 3 meter ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande hindrer skred over skel. Dog er det indvinders ansvar, at gravearbejdet sker forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principskitse.

Figur 11. Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og materialeoplag er fastsat for at der ikke kan ske nedskridning over skel og således at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

Afstandskrav til bebyggelse er fastsat for at forhindre, at der sker sætnings-skader og modvirke vibrationer fra råstofindvindingen.

Vilkår for efterbehandlede skrånninger er fastsat således at der ikke opstår risiko for nedskridning og således at det efterbehandlede areal indpasses i det omkringliggende landskab.

F.3.10. Efterbehandling

Region Midtjylland har stillet vilkår om, at der højst må indvindes på maksimalt 2 etaper ad gangen på baggrund af ansøgningens indhold for at begrænse miljøpåvirkninger fra støj og støv mest muligt.

Der er fastsat vilkår om at efterbehandlingens skal foregå løbende for at sikre, at der er overjord/overskudsmaterialer nok til at gennemføre den planlagte efterbehandling samt for at fremme, at råstofgraven så vidt muligt passer ind i det omgivende landskab.

Der er fastsat vilkår for efterbehandling af gravesø for at sikre mod skred af skrænter ved søbred, samt samtidig at varetage rekreative hensyn i efterbehandlingen af arealet.

F.3.11. Andre forhold

Der er foretaget en bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af indvindingsområdet. Oplysninger fra ansøgningen inklusiv grave-

og efterbehandlingsplaner og VVM-ansøgning er desuden indgået i sagsbehandlingen sammen med de indkomne høringssvar.

Der er kommenteret og vurderet på de enkelte af forhold i forbindelse med screeningen efter miljøvurderingsloven, se bilag B.

F.4. Samlet afvejning for begrundelse for tilladelsen

Ud fra en samlet afvejning af ovenstående hensyn og interesser der skal varetages efter råstoflovens § 3, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades inden for de ansøgte arealer på de fastsatte vilkår.

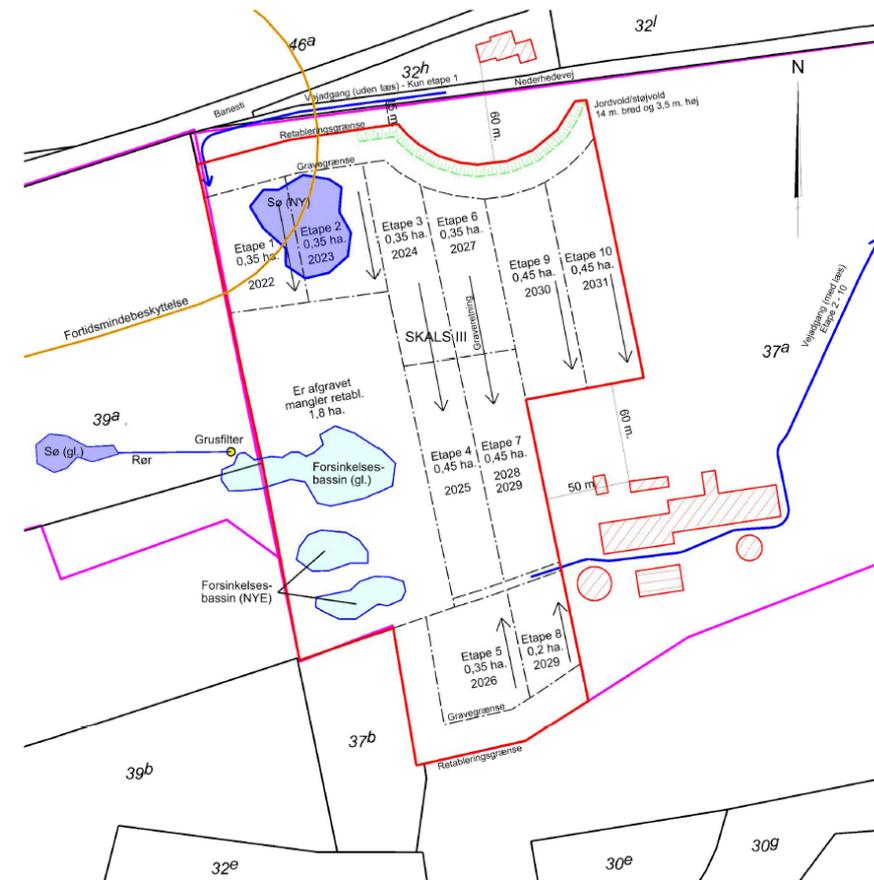
Region Midtjylland har ved denne samlede afvejning af interesser og hensyn lagt vægt på, at der inden for det ansøgte graveareal skønnes at forefindes en betydelig forekomst af råstoffer af en god kvalitet, som der er en aktuel samfundsmæssig og råstofferhvervsmæssig efterspørgsel på. Hertil har regionen lagt vægt, på at efterhandling ikke vil medføre forandringer af betydning for den samlede karakter af Ådalslandskabets til Skals Å, eller visuelt fremstå som noget betydende eller dominerende element for oplevelsen af kystlandskabet. Videre har regionen lagt vægt på, at gennemførelse af råstofindvindingsprojektet ikke vurderes, at medføre ændring af betydning for den omkringliggende natur, herunder Natura 2000-området.

G. Grundlag for tilladelsen

G.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningskema modtaget af Region Midtjylland den 12. oktober 2021 samt eftersendte oplysninger af 18. januar 2022, 9. maj 2022 og 27. maj 2022.
- Ansøgningen angår ejendommen matr.nr. 37a og 37b Skals By, Skals, Nederhedevej 5, 8832 Skals i Viborg Kommune.

Figur 12. Oversigtskort fra ansøgningen med angivelse af tilladelsens gravearealer opdelt i etaper, og placeringen af nye forsinkelsesbassiner og jordvolde.

- Det ansøgte indvindingsområde udgør 4,8 ha af ejendommen og er vist ovenfor.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 50.000 m³ ler, uden indvinding under grundvandsspejlet.
- Der søges om tilladelse til gravningen for en periode på 10 år.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i ca. kote 16 m, mellem 5-12 meter under terræn.
- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
- Driftsfasen:
 - a. Gravemaskine

- b. To lastbiler til transporten
- Anlægs- og efterbehandlingsfasen:
- c. Gravemaskine
 - d. Bulldozer
 - e. Dumper
 - f. Gummiged
- Det forventede forbrug af drivmidler er angivet til 12.000-15.000 liter pr. år. Der tankes fra mobil dobbeltvægget tank
 - Ansøgte driftstidspunkter er angivet til 6.00 til 18.00 hverdage og 6.00 til 12.00 lørdage.
 - Forventet støjniveau angives i støjnotat for driftsfasen op til 40 dB(A) ved nærmeste bolig. Der planlægges støjdæmpende foranstaltninger i form af opførelse af støjvold.
 - I meget tørre perioder anvendes miljøvenligt støvbinding.
 - Alt evt. affald medtaget til Vindø Teglværk,
 - hvor det bortskaffes efter gældende regler.
 - Det oplyses, at der er en to borer/brønde inden for 300 meter. 56.203 og 56.388. Vandindvindingsanlæg: 62457.
 - Tingbogsattest af 12.10.2021.
 - Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af orienterende prøveboringer.
 - Det angives, at kørslen til indvindingsområdet sker ad eksisterende markvej til den foreløbige beboelse på Nederhedevej 5 med overkørsel til Nederhedevej.
 - Arealerne planlægges efterbehandlet til rekreative arealer med naturindhold og sø, som beskrevet i ansøgningens udaterede supplerende beskrivelse " Grave- og efterbehandlingsplan for SKALS III".
 - Forslag til grave- og efterbehandlingsplan, (dateret henholdsvis den 11.8.2022 og den 25.5.2022, udarbejdet af Randers Tegl)
 - Kortbilag 1 i 1: 4 .000 benævnt Oversigtskort_4000", udført af Randers Tegl, og dateret 12.10.2021 .
 - Kortbilag med oversigtskort over de ansøgte arealer.
 - Ansøgning om screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven dateret 6.4.2017.

G.2. Høringssvar

Ansøgningsmaterialet har været i høring i perioden 9.februar 2022 til 10. marts 2022. I denne høring blev omboende og ejere af beboelser og naboejendomme hørt. Hertil er der indhentet udtalelser fra Viborg Kommune og det lokale museum, Museum Viborg. Bemærkningerne fra høringen er indgået i regionens videre arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Efterfølgende har ansøger foretaget en række ændringer i ansøgningen, hvortil Viborg Kommune er blevet hørt om håndtering af overfladevand. Viborg Kommune har i sin samordningsudtalelse til det ansøgte projekt af den 27. april 2022, som myndighed efter

miljøbeskyttelsesloven ved sin udtalelse afklaret, at projektet ikke kræver tilladelse til udledning eller nedsivning af vand fra kommunen.

Efterfølgende har ændret og supplerende ansøgningsmateriale, udkastet til VVM-screeningsafgørelse og tilladelse til råstofindvinding været sendt i 4 ugers høring fra den 1. september til den 29. september 2022.

Ud over ansøger er der bedt om bemærkninger fra følgende myndigheder, forsyninger, foreninger og parter:

Myndigheder:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Viborg Museum, vibmus@viborg.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Viborg Kommune, plan@viborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Viborg, dnviborg-sager@dn.dk
- Viborg Kommune – plan@viborg.dk

Forsyninger:

- Energinet Eltransmission A/S, 3.parter@energinet.dk

Foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Viborg, dnviborg-sager@dn.dk

Lodsejere af følgende matrikler:

- Tilstødende matr.nr. 39a og 39b, Skals By, Skals

Ejerne og beboere af følgende adresser:

- Nederhedevej 2, 5, 9 og 12, 8832 Skals

Hertil har Region Midtjylland foretaget en supplerende høring af ansøger og kommune over fastsættelse af nærmere vilkår for etablering af sø på det efterbehandlede areal fra den 14. september til den 29. september 2022.

Bemærkninger indkommet ved høringen over udkastet til afgørelse om tilladelse til råstofindvinding er inddraget i den videre sagsbehandling, hvortil nærmere vilkår for den efterbehandlede sø fremgår af tilladelsens vilkårsafsnit C.1.11. Region Midtjylland nedenstående bemærkning i forhold til høringssvar om gylletanksalarm.

Høringssvar om alarm på gylletank

Viborg Kommune har i høringssvar indsendt bemærkning med vejledning om, at såfremt der indvindes ud fra det beskrevne, vil der som udgangspunkt skulle meddeles vilkår om gylletanksalarm.

Region Midtjylland oplyser hertil, at Randers Tegl den 4.10.2022 efterfølgende har oplyst, at gylletanke på ejendommen er udlejet for en periode, og således fra den 1.1.2022 vil være i brug. Randers Tegl har oplyst, at man er opmærksom på kravet om gylletanksalarm, hvortil det er bemærket, at landbrugsejendommen, med gylletanke senere ryddes, hvortil beboelsen på ejendommen ophører i indeværende år.

H. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding og screeningsafgørelsen vil opfølgende blive offentliggjort på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagevejledning

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelserne er offentligt bekendtgjort, hvilket sker opfølgende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen finder du via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Region Midtjylland, som videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Vejledning om gebyrer for klagesager kan findes på Nævnenes Hus hjemmeside.

H.1. Om klage over tilladelse efter råstofloven

Afgørelse om tilladelse efter råstofloven og de indeholdte vurderinger efter habitatbekendtgørelsen, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter klagereglerne i råstofloven. Vejledning om klagefrist og anvendelse af klageportalen fremgår af afsnittet klagevejledning ovenfor.

Klageberettigede er efter råstoflovens § 15:

- adressaten for afgørelsen,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
- enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage over tilladelsen har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse om andet.

H.2. Om klage over screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven

Afgørelse om VVM-screening efter miljøvurderingslovens kapitel 18 kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Vejledning om klagefrist og anvendelse af klageportalen fremgår af afsnittet klagevejledning ovenfor.

Klageberettigede er i henhold til § 50 i miljøvurderingsloven:

- miljøministeren,
- enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Rettidig klage over screeningsafgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse om andet.

H.3. Domstolsprøvelse

Eventuel retssag til prøvelse af afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven skal være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, jf. råstoflovens § 43, stk. 1 og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

H.4. Om klage over afgørelser fra andre myndigheder efter anden lovgivning til den ansøgte råstofindvinding

Viborg Kommunes afgørelse af 4. april 2022 om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til råstofindvinding efter naturbeskyttelsesloven kan påklages efter klagereglerne i naturbeskyttelsesloven. For klagevejledning henvises til Viborg Kommunes klagevejledning med angivelse af klagefrister, som fremgår af afgørelsen om dispensation vedlagt som bilag E.

I. Orientering

Orientering om afgørelsen samt bilag er i dag sendt til:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Viborg Museum, vibmus@viborg.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Viborg Kommune, plan@viborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Viborg, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF Viborg, viborg@dof.dk
- Friluftsrådet, Midt-Vest, midtvestjylland@friluftsradet.dk
- Energinet Eltransmission A/S, 3.parter@energinet.dk
- Ejerne og beboerne på adresserne:
Nederhedevej, 2, 5, 9 og 12, 8832 Skals
- Ejerne af tilstødende matr.nr. 39a og 39b, Skals By, Skals

J. Bilag

- A. Kortrids over tilladelsens arealer.
- B. Screeningsark til VVM-screeningsafgørelse.
- C. Godkendt graveplan udarbejdet den 11/8/2022.
- D. Godkendt efterbehandlingsplan med beskrivelse udarbejdet den 8/5/2022.
- E. Viborg Kommunes afgørelse om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, 4/3/2022.
- F. DMR, Beregning af Støj fra Lergrav, 6/5/2022.
- G. Region Midtjyllands kortlægning af bilag IV-arter samt vurdering efter habitatbekendtgørelsen, 31/8/2022.